

gačen pa je Michelangelov Kristus v naročju žalostne Matere božje (Pietà) v vatikanski baziliki. Edenin-dvajsetletni umetnik si še ni ustvaril lastne in individualne podobe Izveličarjeve; zato črpa iz tradicije

in ustvari tisti umotvor, ki je med vsemi njegovimi deli najbolj popularen.

Kako različen je od Michelangelovega Kristusa Lionardov ali pa Rafaelov! Lionardo je znal posebno ženske predstavljati in jim položiti v obraz vabljev in obenem prezirljiv smehljaj. Tudi njegov Kristus ima v predrisku ženski obraz. Na izvršeni sliki mu da brada moški značaj, a ostane mu miloba in boleost, ki vzbuja sočutje. Bolest namreč vedno bolj vzdrami naše sočutje ko pa smehljaj. Tudi Michelangelov od mrtvih vstali Zveličar se ne smehlja, ne kaže svoje sreče in zadovoljnosti kakor v nekaterih slikah, ampak gleda nekako otožno v daljno daljavo navzdol.

Kot najlepšega Kristusa krščanske umetnosti slavijo nekateri Rafaelovega Kristusa v freski: „Disputa“. Michelangelo ga je videl in poznal, pa ga ni posnel. Gotovo se mu je zdel manj vreden. In imel je prav. Ali nismo tega Zveličarja že tolikokrat videli od gotske dobe sem — s sladkim izrazom, trudnimi očmi, redko, dvodelno brado in z bogatimi, po ramah se sipajočimi kodri? Ako je na tem obrazu kaj Rafaelovega, je edino ta neizrekljiva milina in dobrohotnost, ki skoro prehaja v smehljaj. Ko je Rafael slikal tega Kristusa, je nosil v svojem srcu še nedolžni smehljaj rane mladosti, tudi se še ni bil osvobodil vpliva svojih prvih učiteljev v umetnosti. Michelangelov Kristus nima tega ovalnega obraza, tega prostega čela, tega širokega, skoro ženskega obraza in predvsem — Michelangelov Kristus se ne smehlja.

Ko pa je Rafael ležal na smrtni postelji, je stal po pravljici, ki jo je tako lepo ovekovečil naš J. Šubic („Dom in Svet“ 1894), poleg njega drugi Kristus na platno naslikan, resen Kristus „Izpremenjenja“. Tukaj ni obraz več mladeniško poln z lepo počesanimi lasmi in urejeno brado, to ni več Kristus mladeniških idealov, ampak je bolj suh in koščen, s krepkim nosom in z velikimi v nebesa uprtimi očmi ter s temnimi



MICHELANGELOV KRISTUS IZ „POSLEDNJE SODBE“